

**PANEVĖŽIO „ŠVIESOS“ UGDYMO CENTRO 2023–2024 M.M. PRADINIO IR PAGRINDINIO
UGDYMO INDIVIDUALIZUOTŲ IR SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMŲ
UGDYMO PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Centro pradinio ugdymo individualizuotų programų, pagrindinio ugdymo individualizuotų programų ir socialinių įgūdžių ugdymo programų ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), Bendraisiais ugdymo planais, Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), ir kitais bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

2. Centre įgyvendinamoms pradinio ugdymo individualizuotoms programoms, pagrindinio ugdymo individualizuotoms programoms ir socialinių įgūdžių ugdymo programoms vykdyti Centro ugdymo planas rengiamas 2023–2024 m. m.

3. Ugdymo plano tikslas:

3.1. ugdyti sutrikusio intelekto mokinius pagal individualizuotas ugdymo programas, socialinių įgūdžių ugdymo programas ir užtikrinti geras, kokybiškas bei saugias mokinių ugdymo sąlygas;

3.2. kiekvienam mokiniui sudaryti individualius ugdymo planus, atsižvelgiant į mokinio individualaus ugdymo pagalbos planą, galias ir gebėjimus, kylančius dėl intelekto sutrikimo (nežymaus, vidutinio, žymaus ar labai žymaus), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą;

3.3. sudaryti galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

4. Uždaviniai:

4.1. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio ugdymo individualizuotai, pagrindinio ugdymo individualizuotai ir socialinių įgūdžių ugdymo programai įgyvendinti;

4.2. numatyti gaires ugdymo procesui Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centre įgyvendinti ir pritaikyti ugdymui pagal mokinių mokymosi poreikius;

4.3. ugdyti mokinių sveikos gyvensenos, savarankiškumo įgūdžius ir atsakomybę už savo veiksmus.

5. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

5.1. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro pradinio ugdymo individualizuotų programų, pagrindinio ugdymo individualizuotų programų ir socialinių įgūdžių ugdymo programų ugdymo planas – Centre vykdomų ugdymo individualizuotų programų, socialinių įgūdžių ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

5.2. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

5.3. **Specialiosios pratybos** – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams koreguoti, plėtojant gebėjimus ir galias.

5.4. Kitos ugdymo plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA

6. Mokslo metų pradžia – 2023 m. rugsėjo 1 d., pabaiga – 2024 m. rugpjūčio 31 d. Mokslo metus sudaro: ugdymo procesas ir laikas, skirtas mokinių poilsui – atostogoms. Mokiniam skiriamos: rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogos.

7. Ugdymo proceso trukmė dienomis pagal ugdymo programas:

7.1. 1–4 klasių mokiniams – 175 ugdymo dienos. Ugdymo proceso pradžia – 2023-09-01, pabaiga – 2024-06-11;

7.2. 5–10, I–III socialinių įgūdžių ugdymo (toliau – SĮU) klasių mokiniams – 185 ugdymo dienos. Ugdymo proceso pradžia – 2023-09-01, pabaiga – 2024-06-26.

7.3. Ugdymo procesui skirtas laikas per mokslo metus proporcingai suskirstomas į pusmečius. Pusmečių trukmė:

Pusmečių trukmė 1–4 klasėms	1–asis 2023-09-01–2024-01-31
	2–asis 2024-02-01–2024-06-11
Pusmečių trukmė 5–10 ir I–III socialinių įgūdžių ugdymo klasėms	1–asis 2023-09-01–2024-01-31
	2–asis 2024-02-01–2024-06-26

7.4. atostogos ugdymo procese:

Rudens atostogos	2023 m. spalio 30 d. – 2023 m. lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2023 m. gruodžio 27 d. – 2024 m. sausio 5 d.
Žiemos atostogos	2024 m. vasario 19 d. – 2024 m. vasario 23 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2024 m. balandžio 2 d. – 2024 m. balandžio 5 d.
Vasaros atostogos	2024 m. birželio 12 d. – 2024 m. rugpjūčio 31 d. (1–4 kl.)
	2024 m. birželio 27 d. – 2024 m. rugpjūčio 31 d. (5–10 ir I–III SĮU kl.)

8. Centras, įgyvendindamas ugdymo turinį, gali intensyvinti ugdymo procesą – per savaitę organizuoti daugiau pamokų ar kitų edukacinių veiklų nei nustatytas minimalus pamokų skaičius per savaitę. Intensyvindamas ugdymo procesą, Centras atsižvelgia į Higienos normą.

9. Ugdymo organizavimo tvarka karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms Centre, dėl kurių ugdymo procesas negali

būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (vyksta remonto darbai ir kt.), aprašoma 2023–2024 mokslo metų Centro ugdymo plano 1 priede.

10. Centras gali keisti 7.4. papunktyje nustatytą atostogų laiką, suderinęs su Centro taryba ir Panevėžio m. savivaldybės administracijos direktoriumi.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

11. Ugdymo savaitė yra 5 darbo dienų mokymosi periodas, cikliška besikartojantis ugdymo procese.

12. Mokymosi trukmė apibrėžiama pamokų skaičiumi per dieną ir nepertraukiamo mokymosi laiku, kurį reglamentuoja Higienos norma.

13. Klasės dalykų turiniui įgyvendinti per skirtą ugdymo laiką ir pamokų skaičių rengiamas pamokų tvarkaraštis. Jame numatoma klasei skirtų pamokų organizavimo seka per dieną, savaitę. Mokyklos pamokų tvarkaraštis per mokslo metus gali būti pertvarkomas, atsižvelgiant į ugdymo procesui keliamus uždavinius.

14. Mokymosi veiksmingumui didinti pamokų tvarkaraštyje numatytos ne tik pavienės, bet ir dvi iš eilės viena po kitos to paties dalyko organizuojamos pamokos. Nepertraukiamo mokymosi laikas nustatomas vadovaujantis Higienos norma.

14.1. Siekiant tausoti mokinių sveikatą, parenkami optimalūs ir proporcingai paskirstyti savaitės pamokų mokymosi krūviai. Per savaitę pamokos tvarkaraštyje paskirstomos proporcingai: 1–4 klasėms ne daugiau 5 pamokų, 5–10 ir I–III SĮU klasėms ne daugiau 7 pamokų. Penktadieniais visoms klasėms – ne daugiau 5 pamokų.

14.2. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę paskirstomas proporcingai. Centre ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis.

15. Pamokų laikas:

Pirmosios klasės:	Kitos klasės:
1. 8.10–8.45	1. 8.10–8.55
2. 9.05–9.40	2. 9.05–9.50
3. 10.00–10.35	3. 10.00–10.45
4. 10.55–11.30	4. 10.55–11.40
5. 12.15–12.50	5. 12.15–13.00
	6. 13.20–14.05
	7. 14.15–15.00

16. Pertraukų laikas:

16.1. 10 min. pertraukos skiriamos mokinių poilsiui;

16.2. Ilgosios pertraukos rekomenduojamos mokiniams užsiimti fiziškai aktyvia veikla.

17. Centras vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną ir užtikrina, kad mokymosi krūvis atitiktų teisės aktų reikalavimus, priima sprendimus mokinių mokymosi krūviui reguliuoti, įtraukdamas nuostatas dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose, tikslingumo, trukmės, mokinių galių ir amžiaus:

17.1. užduočių į namus skyrimą klasėje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje. Mokytojams rekomenduojama pamokose naudoti aktyviuosius mokymo metodus, padedančius kuo daugiau išmolti pamokoje.

17.2. užduotys į namus būtų naudingos grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi.

17.3. neužduodamos atostogoms, neskiriamos dėl įvairių priežasčių nevykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

18. Mokymosi pagalbai skiriamos trumpalaikės individualios ar grupinės konsultacijos skaitymo, rašymo, skaičiavimo įgūdžių ar kt. tobulinimui. Jos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

19. Švietimo pagalba (specialioji pedagoginė, psichologinė, socialinė pedagoginė, specialioji) teikiama vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

20. Atsižvelgiant į kiekvieno mokinio intelektines galias ir gebėjimus, Pedagoginės psichologinės ar Švietimo pagalbos tarnybos pateiktas rekomendacijas, Centre rengiamos individualizuotos ugdymo programos. Ugdymo turinys bei mokomoji medžiaga individualizuojama. Siekiama suteikti mokiniui socialinės kultūrinės ir pilietinės brandos pagrindus, bendrąjį raštingumą, technologinio raštingumo pagrindus, ugdyti gyvenime būtinas bendrąsias kompetencijas ir gebėjimus bei nuostatas, padėsiančias pagal galimybes būti veikliam, dalyvauti kartu su kitais užimtumo ir laisvalaikio veiklose, adaptuotis / integruotis visuomenėje.

21. Siekiant tenkinti mokinių ugdymo(si) reikmes pedagogai, švietimo pagalbos specialistai, formuoja ugdymo turinį, parenka mokymosi organizavimo formas bei ugdymui skirtas specialiąsias mokymo priemones.

22. Mokytojai, siekdami gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo individualius gebėjimus bei poreikius:

22.1. individualizuoja ugdymą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams;

22.2. nuolat stebi ugdymosi pasiekimus, nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams;

22.3. po kiekvieno pusmečio aptaria mokinių pasiekimus Mokytojų taryboje;

22.4. po kiekvieno pusmečio aptaria mokinių individualią pažangą su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

22.5. tobulina Centro mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdami grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui;

22.6. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

22.7. kartu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir Vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių nelankymo priežastis.

23. Centras teikia konsultacinę mokymosi pagalbą kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga: kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų; kai mokinys nedaro pažangos; kitais pastebėtais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

24. Mokymosi - konsultacinės pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokinio mokytojo rekomendacijų.

25. Centras derina ir veiksmingai taiko mokymosi pagalbos būdus:

25.1. grįžtamąjį ryšį per pamoką, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

25.2. trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, bendradarbiaujant mokomąjį dalyką dėstančiam mokytojui ir mokytojui konsultantui;

25.3. pokalbių metodiką (tėvai (globėjai, rūpintojai) – mokytojas).

26. Švietimo pagalba Centre mokiniams teikiama, atsižvelgiant į mokiniui Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje ar Švietimo pagalbos tarnyboje nustatytus individualius specialiuosius ugdymosi poreikius ir švietimo pagalbą skyrimą.

27. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą, pagrindinio ugdymo individualizuotą, socialinių įgūdžių ugdymo programą, sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis išskirti tikslus bei juos įgyvendinti.

28. Socialinių įgūdžių ugdymo programa mokiniui rengiama, atsižvelgiant į Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.

29. Centras priima atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), mokytis pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą, informuoja Panevėžio miesto Savivaldybės administracijos Švietimo skyrių ir numato atvykusio mokytojas asmens tolesnio mokymosi perspektyvą. Tikslas – veiksmingai reaguoti į atvykusių mokytojas mokinių poreikius ir, bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ar teisėtai atstovais, sudaryti mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

29.1. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu priima vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais sukanka šešeri metai, mokytis pagal pradinio ugdymo programą, jeigu užsienio valstybėje vaikas buvo ugdomas mokykloje pagal priešmokyklinio ugdymo ar formaliojo švietimo programas ir tėvai (globėjai) pateikia tai patvirtinančius dokumentus;

29.2. vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais sukanka septyneri metai, nesiugdžiusį Lietuvos Respublikoje pagal priešmokyklinio ugdymo programą, priima mokytis pagal pradinio ugdymo programą;

29.3. su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria švietimo pagalbos poreikius, teikiamos pagalbos formas ir būdus, mokinio ir tėvų (globėjų, rūpintojų) įsipareigojimus;

29.4. klasės mokytojas sudaro atvykusiam mokiniui individualų planą, parengia individualizuotą ugdymo programą;

29.5. numato adaptacinio laikotarpio trukmę. Adaptaciniu laikotarpiu stebima mokinio individuali pažanga, pasiekimai;

29.6. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusi mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

29.7. organizuoja ir teikia švietimo pagalbą;

29.8. siūlo ir įtraukia į neformaliojo vaikų švietimo veiklas.

30. Jeigu atvykęs mokinytis nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, mokosi kartu su kitais bendraamžiais paskirtoje klasėje, jam teikiama reikiama mokymosi pagalba

KETVIRTASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI DIFERENCIJAVIMAS IR MOKYMOSI INDIVIDUALIZAVIMAS

31. Mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą, pagrindinio ugdymo individualizuotą, socialinių įgūdžių ugdymo programą, sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis išskirti tikslus bei juos įgyvendinti.

32. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas siekiant tenkinti jo pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, padėti įgyti reikiamas kompetencijas, teikiant švietimo pagalbą.

33. Individualus pagalbos vaikui planas rengiamas mokiniui, turinčiam įvairiapusių raidos sutrikimų, nežymų, vidutinių, žymų ar labai žymų intelekto sutrikimą, kai mokinytis mokomas namie. Plane numatyti mokinio tolesnio mokymosi perspektyvą ir socialinio elgesio pasiekimai, aptarti švietimo pagalbos teikimo formas ir būdai, elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos.

34. Paskirtas pagalbos vaikui plano įgyvendinimą koordinuojantis asmuo, kuris kartu su vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato siekiamus tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimo žingsnius, atsakomybes ir periodišką susitikimus teikiamos pagalbos rezultatams aptarti.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO SI POREIKIAMS TENKINTI IR MOKYMO SI PAGALBAI TEIKTI VALANDŲ PASKIRSTYMO PRINCIPAI

35. Centre 1–10 ir socialinių įgūdžių ugdymo klasių pamokų mokinių mokymosi poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti skirstymas:

35.1. mokymosi poreikiams tenkinti:

35.1.1. pradinio ugdymo individualizuotos programos specialiosiose klasėse (nežymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams) pamokos skiriamos socializacijai ir informacinėms technologijoms;

35.1.2. pradinio ugdymo individualizuotos programos lavinamosiose klasėse (vidutinį ir žymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams) sensomotorikai ir gydomajai kūno kultūrai;

35.1.3. pagrindinio ugdymo individualizuotos programos lavinamosiose klasėse (vidutinį ir žymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams) pamokos skiriamos gydomajai kūno kultūrai, socializacijos veiklai, keramikos veiklai, sensomotorikai, savitvarkos veiklai, pažintinei ir kultūrinei veiklai;

35.1.4. socialinių įgūdžių ugdymo programos pamokos skiriamos pažinties su profesijomis, sensomotorikos, technologinei (keramikai), meninio ugdymo (muzikai) veikloms, buities kultūrai, namų ruošai / namų ūkio darbams, savitvarkos veiklai, savarankiškumo ugdymui, socialinei veiklai, klasės valandėlei.

35.2. pasirenkamiesiems dalykams mokytis:

35.2.1. pagrindinio ugdymo individualizuotos programos specialiosiose klasėse (nežymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams) socializacijos veiklai, gamtos tyrinėjimui, karjeros ugdymui, medijų ir informaciniam raštingumui, atletikai, klasės valandėlei.

35.3. gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos integruotoms, praktinėms ir kūrybiškoms veikloms (*angl. Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) (toliau – STEAM) atviros prieigos STEAM centruose organizuoti.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS NE CENTRO APLINKOJE

36. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik Centre, bet ir kitose aplinkose, sudarant sąlygas mokiniams giliau suprasti supantį pasaulį, autentiškais sąlygomis išbandyti realius sprendimus:

36.1. tiesiogiai siejant dalyko mokymosi turinį, ugdomas kompetencijas su ne Centro mokymosi aplinka. Planuojant mokymąsi kitose aplinkose, teminiuose planuose rekomenduojama numatyti mokymosi periodiškumą (pvz., kartą per dvi savaites, kas mėnesį ar kas pusmetį);

36.2. pritaikant pamokų tvarkaraštį ugdymo procesui organizuoti ne Centre, lanksčiai jį keičiant, siekiama užtikrinti, kad dalies mokinių mokymasis ne Centre nesutrikdytų įprasto ugdymo proceso.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO NAMUOSE ORGANIZAVIMAS

37. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

38. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal dalykų bendrąsias programas arba jas integruojant į kitų dalykų turinį.

39. Mokiniui, kuris mokosi namie:

39.1. pagal pradinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, leidus gydytojui, pavienio ar grupinio mokymosi forma:

39.1.1. 1–3 klasėse skiriama 315 pamokų per mokslo metus (9 pamokos per savaitę);

39.1.2. 4 klasėje skiriama 385 pamokos per mokslo metus (11 pamokų per savaitę);

39.2. mokiniui, kuris mokosi namie pagal pagrindinio ar pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

39.2.1. 5–6 klasėse skiriamos 444 pamokos per mokslo metus (12 pamokų per savaitę);

39.2.2. 7–8 klasėse skiriama 481 pamoka per mokslo metus (13 pamokų per savaitę);

39.2.3. 9–10 klasėse skiriamos 555 pamokos per mokslo metus (15 pamokų per savaitę);

39.2.4. I–III socialinių įgūdžių ugdymo klasėse skiriamos 504 pamokos (14 pamokų per savaitę);

40. Mokyti namie gali būti skiriamos ne mažiau kaip 296 valandos per metus iš kurių iki 74 pamokų per metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

41. Mokiniui, kuris turi ir labai sunkių judesio ir padėties sutrikimų, skiriama iki 74 pamokų per metus skirti gydymajai mankštai.

42. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) Centro direktoriaus įsakymu mokinys, kuris mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti meninio ugdymo dalykų ir fizinio ugdymo, pagal pagrindinio ugdymo programą – dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo, pagal vidurinio ugdymo programą – meninio ugdymo, fizinio ugdymo, neatlikti socialinės-pilietinės veiklos. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Pamokos, gydytojo leidimu lankomos mokykloje, įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

43. Sudarant mokinio individualų ugdymo planą jis derinamas su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Pamokos, skirtos mokymui namuose, paskirstomos dalykams, kuriuos mokinys mokysis, atsižvelgiant į jo sveikatą ir išlaikant savaitę skirtų pamokų skaičių. Savaitės pamokų skaičius neturi būti keičiamas, bet dalykams skiriamų pamokų skaičius gali kisti, jeigu pamokų tvarkaraštis sudaromas ne vienai savaitei, o mėnesiui, bet išlaikant dalykui numatytų skirti pamokų savaitinį vidurkį.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS GRUPINE MOKYMOSI FORMA NUOTOLINIU MOKYMO PROCESO IR KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

44. Centras, pagal nuostatuose (įstatuose) įteisintą nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdą, gali priimti sprendimą mokiniams, kurie mokomi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, dalį ugdymo proceso įgyvendinti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu: 5–8 klasių mokiniams iki 10 procentų ugdymo procesui skiriamo laiko per mokslo metus, o 9–10 ir SIU klasių mokiniams – iki 30 procentų.

45. Centras, planuodamas organizuoti ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“.

46. Centras, priėmęs sprendimą ugdymo procesą įgyvendinti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu ir kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, numato, kokią ugdymo proceso dalį, kada, kokios klasės mokiniai mokysis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, ir užtikrina, kad mokiniai pasiektų numatytus mokymosi pasiekimus ir nepatirtų mokymosi praradimų.

47. Mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) iš anksto informuojami dėl nuotolinio mokymo būdo naudojimo ugdymo procese.

48. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu gali būti organizuojama:

48.1. vieno ar kelių dalykų mokymas, kai dėl objektyvių priežasčių nėra galimybės mokyti kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupine mokymosi forma;

48.2. konsultacijos, atsižvelgiant į Centro konkrečią situaciją;

48.3. kitos Centro organizuojamos veiklos.

49. Organizuojant ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, būtina įvertinti mokinių mokymosi sąlygas namuose, aprūpinimą mokymosi priemonėmis, reikalingomis dalyvauti nuotolinio mokymosi procese. Centras sprendžia ir šalina priežastis, dėl kurių mokiniai negali mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

50. Įgyvendindamas ugdymo programas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, Centras užtikrina, kad sinchroniniam ugdymui kiekvienai klasei būtų skirta ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo proceso laiko ir ne daugiau kaip 50 procentų laiko asinchroniniam ugdymui (per savaitę, mėnesį, mokslo metus).

51. Centras, pradėdamas ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydamas jį sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui organizuoti. Ugdymo proceso tvarkaraštis, jo keitimai mokiniui, mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) turi būti žinomi iš anksto. Sinchroninio ugdymo nepertraukiama trukmė – 90 min. Pamokos struktūra pritaikoma asinchroniniam ir sinchroniniam ugdymui organizuoti, atsižvelgiant į dalyko programos ypatumus ir mokinių amžių. Mokiniais mokantis asinchroniniu būdu, mokytojas asinchroniniam ugdymui skirtą ugdymo proceso laiką skiria mokinių konsultacijoms. Organizuojant ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, nustatoma pertraukų trukmė, iš kurių viena – ilgesnės trukmės, skirta pietų pertraukai.

DEVINTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

52. Neformaliojo vaikų švietimo tikslas – per kompetencijų ugdymą padėti tenkinti pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, mokytis rinktis motyvuotą laisvalaikio leidimo būdą.

53. Neformalusis vaikų švietimas Centre organizuojamas vadovaujantis Neformaliojo švietimo tvarka (2 priedas). Centras siūlo įvairių krypčių neformaliojo švietimo programas, atitinkančias mokinių saviraiškos poreikius:

53.1. neformaliojo švietimo valandos skiriamos mokinių pasirinktoms saviraiškos programoms vykdyti (iš anksto ištyrus mokinių poreikius ir mokytojams parengus programas) – mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms, meninėms, sportinėms, karjeros projektavimo kompetencijoms ugdyti.

53.2. neformaliojo vaikų švietimo valandos skiriamos, atsižvelgiant į mokinių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus, Centro lėšas. Mokiniai renkasi neformaliojo vaikų švietimo programas, padedančias atsiskleisti jų pomėgiams, talentams. Į neformaliojo vaikų švietimo veiklą mokiniams padedama įsitraukti, siūlant jų galimybes atitinkančias programas;

53.3. neformaliojo švietimo grupėje mokinių skaičius 5 – 12. Grupės sudėtis per mokslo metus gali kisti;

53.4. neformaliojo ugdymo valandos / pamokos trukmė – 45 min.;

53.5. neformalusis švietimas mokiniams organizuojamas po pamokų pagal patvirtintą tvarkaraštį; Užsiėmimai organizuojami ne tik centre, bet ir už jo ribų. Mokytojas planuoja veiklą intensyvumą bei periodiškumą;

53.6. neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai žymimi Mokinių registre;

53.7. neformaliojo švietimo veiklos fiksuojamos elektroniniame dienynė;

53.8. mokinių atostogų metu (išskyrus vasaros atostogas) mokiniams organizuojamas neformalusis vaikų švietimas pagal patvirtintas programas.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS CENTRO IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

54. Centras organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą.

55. Apie mokymosi rezultatus mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami vadovaujantis Centro elektroninio dienyno tvarkos aprašu (3 priedas) elektroniniame dienynė (kasdien), individualių pokalbių (iškilus būtinybei), klasės (per pusmetį vieną kartą) ir bendrų Centro tėvų susirinkimų (1 kartą per

metus), atvirų durų dienų (1 kartą per metus) metu, Centro internetinėje svetainėje. Per atvirų durų dienas tėvai (globėjai, rūpintojai) gauna informaciją iš dalykų mokytojų apie mokinių pažangą ir pasiekimus, taip pat gali susitikti su Centro administracija ir švietimo pagalbos specialistais.

56. Centras užtikrina, kad tėvai ir Centras keistųsi abipusiai reikalinga informacija. Atsiradus mokymosi sunkumams, elgesio problemoms mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kviečiami į vaiko gerovės komisijos posėdį, kurio metu Centro specialistai, mokytojai ir administracija susitaria su mokinio tėvais dėl mokymosi pagalbos teikimui jų vaikui.

57. Sudaro sąlygas dalyvauti mokyklos gyvenime, kartu su mokytojais, tėvais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus. Informacija apie mokinius teikiama raštu, telefonu.

58. Tėvams, neturintiems galimybės prisijungti prie elektroninio dienyno, kiekvieną mėnesį klasių vadovai išspausdina mokinio pažangumo ir lankomumo ataskaitas, pasibaigus pusmečiui, metams išspausdina pusmečio, metų pažangumo ir lankomumo ataskaitas.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS

59. Centras sudaro sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas, būtinas sėkmingam mokymosi krypties, profesijos ar darbinės veiklos pasirinkimui, tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi visą gyvenimą.

60. Centras, organizuodamas ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ įgyvendinimo, temas integruodamas į klasės vadovo, socialinio pedagogo, karjeros specialisto veiklą, skirdamas karjeros ugdymo pamokas pagrindinio ugdymo individualizuotos programos 7–10 specialiosioms klasėms (nežymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams) ir pažinties su profesijomis pamokas socialinių įgūdžių ugdymo klasių mokiniams.

61. Centras vykdo ugdymą karjerai vadovaudamasis ugdymo karjerai organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu (4 priedas).

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

62. Mokinio pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą ir Centro Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo tvarkos aprašu (5 priedas).

63. Centre reglamentuojamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimas iš kiekvieno mokomojo dalyko / ugdomosios veiklos, vertinimo proceso dalyviai ir jų vaidmenys.

64. Centro mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ar (ir) įvertinimo tvarka skelbiama Centro interneto svetainėje.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

65. Centro Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas reglamentuoja 5–10 klasių mokinių socialinę-pilietinę veiklą (6 priedas).

66. Socialinė-pilietinė veikla 5–10 kl. specialiųjų klasių mokiniams yra privaloma ugdymo proceso dalis, kuri siejama su pilietiškumo ugdymu, karjeros ugdymu, Centro bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, mokinių, Centro ir bendruomenės poreikiais:

66.1. 5/6, 6/7, 8/9 ir 9/10 specialiųjų klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų);

66.2. 7 specialiosios klasės mokiniams ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų).

67. Klasių vadovai vykdo socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą, fiksuojama elektroniniame dienyne ir neįskaičiuojama į privalomų savaitinių pamokų skaičių.

68. Socialinė-pilietinė veikla privaloma, į mokinio mokymosi krūvį neįskaičiuojama.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO YPATUMAI 2023–2024 M.M.

69. 2023–2024 mokslo metais pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos įgyvendinamos vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 17 punktu.

70. Centro direktorius organizuoja pasirengimą įgyvendinti 2022 m. pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrąsias programas ir koordinuoja jų įgyvendinimą.

71. 2022 m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimas grindžiamas viso Centro personalo dalyvavimu ir remiasi ciklišku planavimo, įgyvendinimo ir refleksijos principu.

72. Centras užtikrina ugdymo turinio perimamumą ir nuoseklumą tarp 2008 m. Pradinio, pagrindinio bendrųjų programų, 2011 m. Vidurinio ugdymo bendrųjų programų ir 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų, siekdama, kad mokinių mokymosi procese neliktų mokymosi spragų dėl bendrųjų programų kaitos.

73. Pradėdamas įgyvendinti mokymosi turinį, Centras supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su dalykų mokymosi turinio pasikeitimais, informuoja apie mokinių pasiekimų vertinimo kaitą.

74. Mokytojai, įvertinę dalyko mokymosi turinio pasikeitimus, ugdymo procese kompensuoja mokymosi turinio trūkstamas temas.

75. 2022 m. Pradinio, pagrindinio ugdymo bendrųjų programų dalykų mokymosi turinys pateikiamas, apimant 70 proc. Bendruosiuose ugdymo planuose dalykui numatytų metinių pamokų. Likusias pamokas mokytojas gali užpildyti mokytojo pasirinktu mokymosi turiniu, skirti laiko mokinių žinioms ir gebėjimams įtvirtinti, bendrųjų programų skirtumams likviduoti, integruojamosioms pamokoms ir pan. Centre susitariama dėl mokymosi turinio pasirinkimo principų, įgyvendinimo nuostatų ir derinimo su kitais toje klasėje dirbančiais mokytojais, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius.

76. Centre per mokslo metus planuojamos organizuoti veiklos, renginiai išdėstomi veiklų kalendoriuje (9 priedas).

III SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

77. Pradinio ugdymo programos dalykų turinio įgyvendinimo ypatumai:

77.1. dorinis ugdymas:

77.1.1. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kasmet parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba;

77.1.2. jei negalima užtikrinti mokinių ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, mokiniui įskaitomas tikybos mokymas sekmadieninėje mokykloje ar kitoje tikybos mokymo grupėje pagal Švietimo įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Centras nustato mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

77.1.3. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pateiktą prašymą;

77.2. socialinis / visuomeninis ir gamtamokslinis ugdymas:

- 77.2.1. 2 ir 4 klasėje socialiniam ir gamtamoksliniam ugdymui skiriama po pusę pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, iš kurio ne mažiau kaip viena ketvirtoji turi būti skiriama praktinei patyriminei veiklai;
- 77.2.2. 1 ir 3 klasėse visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai įgyvendinami atsižvelgiant į bendrųjų programų nuostatas, gamtos mokslų pamokas praplečiant tyrinėjimo veikla;
- 77.3. fizinis ugdymas:
- 77.3.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės gali būti organizuojamos taip:
- 77.3.1.1. mokinių grupės sudaromos iš tos pačios ar skirtingų klasių;
- 77.3.1.2. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;
- 77.3.1.3. vaiko tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne Centre.
- 77.4. meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika):
- 77.4.1. Centras, atsižvelgdamas į Centro bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes, valandas, skiriamas meniniam ugdymui pradinėse klasėse 2023–2024 mokslo metais, skirsto visiems meninio ugdymo srities / dalykų grupės dalykams;
- 77.4.2. valandos skiriamos dailės ir technologijų dalykui, technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip vieną trečiąją dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko;
- 77.5. informacinės technologijos:
- 77.5.1. skaitmeninei mokinių kompetencijai ugdyti per visus dalykus ugdymo procese naudojamos šiuolaikinės skaitmeninės technologijos;
- 77.5.2. informacinių technologijų pamoka (ją skiriant iš pamokų, skirtų mokinių poreikiams tenkinti) ugdomas mokinių informatinis mąstymas, mokoma kūrybiško ir atsakingo šiuolaikinių technologijų naudojimo, saugaus ir atsakingo elgesio skaitmeninėje aplinkoje, skaitmeninio turinio kūrimo, įgyvendinama Informatikos bendroji programa;
- 77.6. Etninės kultūros bendroji programa įgyvendinama integruojant temas į kitus dalykus.
- 77.7. Gyvenimo įgūdžių bendroji programa 1 ir 3 klasėse įgyvendinama integruojant temas į kitus dalykus.
78. Centre sudaromos jungtinės klasės mokiniams, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą, vadovaujamosi Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“.
79. Centre, įgyvendinant pradinio ugdymo turinio įgyvendinimą ir sudarant ugdymo planą, numatoma, kad pradinio ugdymo dalykų pamokos skirtingo amžiaus mokiniams jungtinėje klasėje organizuojamos vienu metu.
80. Pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus negali būti mažesnis už nustatytą Bendrųjų ugdymo planų 78 punkte ir 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 8 priedo 8 punkte.
81. Maksimalus jungtiniam komplektui skiriamų valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo 3 priede nustatyto klasės kontaktinių valandų skaičiaus per mokslo metus.
82. Mokiniais sudaromos sąlygos pasirinkti jų poreikius atliepiančias neformaliojo vaikų švietimo programas.
83. Ugdymo procese nuolat stebima mokinių mokymosi pažanga ir prireikus suteikiama savalaikė mokymosi pagalba.
84. Ugdymo veiklos lavinamosiose klasėse mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinio poreikius, sveikatos būklę, kitų ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo procese dalyvaujančių specialistų rekomendacijas;
85. Individualioms ar grupinėms gydymosi kūno kultūros pratyboms skiriama 70 pamokų (po 2 pamokas per savaitę) mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi ar turinčiam vidutinių, sunkių ar labai sunkių judesio ir padėties sutrikimų. Mokiniui, atleistam nuo fizinio ugdymo pamokų, pratybos gali vykti fizinio ugdymo pamokų metu;

86. Mokiniai, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms ir grupinėms specialiosioms, logopedo pratyboms 1–4 klasėse skiriama 35 ir daugiau pamokų per metus (1 pamoką per savaitę), jas išdėstant tolygiai ar pagal mokinio poreikius, specialistų rekomendacijas, Centro vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, kreipiantis mokytojui, kuris moko vaiką. Pratybas galima integruoti į komunikacinę ir pažintinę veiklas. Logopedinių pratybų ir komunikacinės veiklos turinys turi derėti.

ANTRASIS SKIRSNIS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS DALYKŲ TURINIO ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS

87. Pradinio ugdymo individualizuota programa **specialiosiose klasėse** (nežymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams):

87.1. dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pradinio ugdymo individualizuotai programai įgyvendinti specialiosiose klasėse (nežymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams):

Dalykas	Klasė	1/2	2	3/4
Dorinis ugdymas				
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		1 (35)	1 (35)	1 (35)
Kalbinis ugdymas				
Lietuvių kalba		7 (280)	7 (280)	7 (280)
Visuomeninis ugdymas				
Visuomeninis ugdymas			1 (35)	1 (35)
Matematinis, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas				
Matematika		5 (35)	5 (175)	5 (175)
Pasaulio pažinimas		2 (70)	2 (70)	2 (70)
Technologijos		1 (35)	1 (35)	1 (35)
Meninis ugdymas				
Meninis ugdymas (dailė ir technologijos)		3 (105)	3 (105)	3 (105)
Muzika		1 (35)	1 (35)	1 (35)
Fizinis ir sveikatos ugdymas				
Fizinis ugdymas		3 (105)	3 (105)	3 (105)
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti				
Informacinės technologijos				1 (35)
Gydomoji kūno kultūra		1 (35)		
Socializacija		1 (35)	1 (35)	1 (35)
Privalomas skaičius	pamokų	25 (875)	25 (875)	26 (910)
Neformalusis švietimas	vaikų	2	2	2

88. Pradinio ugdymo individualizuota programa **lavinamosiose klasėse** (vidutinį ir žymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams).

89. Mokiniais, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą lavinamojoje klasėje, ugdymo planas sudaromas ugdymą organizuojant pagal veiklos sritis ir joms skiriamą pamokų skaičių:

89.1. veiklos ir joms skiriamų valandų skaičius per savaitę pradinio ugdymo individualizuotai programai įgyvendinti lavinamosiose klasėse:

Veiklos sritys	Klasė	3/4
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		1 (35)
Komunikacinė veikla		4 (140)
Pažintinė veikla		3 (105)
Orientacinė veikla		3 (105)
Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas		1 (35)
Meninė veikla		2 (70)
Meninė veikla (muzika)		1 (35)
Fizinis ugdymas		2 (70)
Pamokos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti:		
Sensomotorikos veikla		1 (35)
Gydomoji kūno kultūra		2 (70)
Privalomas pamokų skaičius per savaitę		20 (700)
Neformalusis vaikų švietimas		2 (70)

IV SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

90. Mokiniui, kuris pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, ir naujai atvykusiems mokiniams I pusmečio pirmuosius du mėnesius skiriamas adaptacinis laikotarpis. Pasibaigus skirtam adaptacijos laikui, Centras gali skirti papildomą laiką adaptacijai, jeigu iki tol mokinsys ne iki galo adaptuojasi. Adaptacijos laikotarpiu stebima individuali pažanga, mokinių pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami.

91. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo klasės dalykų mokymosi turiniui įgyvendinti skiriamas nustatytas minimalus pamokų skaičius, nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 86, 87 punktuose.

92. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio intelekto sutrikimo, ugdymo planas rengiamas 2023–2024 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 8 priedo 11 punktu.

93. Mokymosi turinio įgyvendinimo organizavimas:

93.1. dorinis ugdymas:

93.1.1. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kasmet parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą;

93.1.2. jei negalima užtikrinti mokinių ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, mokiniui įskaitomas tikybos mokymas sekmadieninėje mokykloje ar kitoje tikybos mokymo grupėje pagal Švietimo įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Centras nustato mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

93.2. užsienio kalba:

93.2.1. pirmąją užsienio kalbą (anglų k.) mokinsys pagrindinio ugdymo programoje pradeda mokytis 5 klasėje iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

93.3. gamtos mokslai:

93.3.1. centras užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams gebėjimams ugdyti būtų sudaromos sąlygos mokiniams atlikti eksperimentinę veiklą Centre bei atvirosios prieigos STEAM centre;

93.3.2. 7–8 klasėse tęsiamas integruoto gamtos turinio dalyko „Gamtos mokslai“ mokymasis;

93.4. technologijos:

93.4.1. dėl darbinių įgūdžių formavimo mokiniams didinamas technologijų pamokų skaičius;

93.4.2. sudarant sąlygas mokiniams ugdytis ugdymo karjerai kompetencijas dalis pamokų vyksta profesinio rengimo centruose;

93.5. meninis ugdymas:

93.5.1. meninio ugdymo dalykų grupei priskiriami: muzikos, dailės dalykai;

93.5.2. mokiniams, besimokantiems pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma mokytis dailės ir muzikos dalykų;

93.6. fizinis ugdymas:

93.6.1. ugdymo organizavimas specialiajai medicininei fizinio pajėgumo grupei priklausantiems mokiniams:

93.6.1.1. pagal ligų pobūdį iš įvairių klasių sudaromos 5–10 mokinių grupės, kurioms skiriamos 3 pamokos per savaitę 5–10 klasių mokiniams;

93.6.1.2. mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

93.6.1.3. mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatinimo grupes ne mokykloje;

93.6.2. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

93.6.3. mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai nedalyvaujantiems pamokoje dėl ligos, siūlomos kitokios veiklos (pvz., stalo žaidimai, šaškės, šachmatai, gydomosios kūno kultūros užsiėmimai ir pan.). Mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl mokymosi pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo sporto programas, taip pat gali būti pasiūlytos panašios veiklos;

94. Ugdymas veiklomis organizuojamas mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio, žymaus ir labai žymaus intelekto sutrikimo, pagal 9 punkto lentelėje nurodytą pamokų skaičių.

95. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo ir turinčiam kompleksinių negalių, įvairiapusių raidos sutrikimų, elgesio ir (ar) emocijų, kalbėjimo ir (ar) kalbos sutrikimų, logopedinėms pratyboms 5–10 klasėse skiriama 18 pamokų (0,5 pamokos) per metus. Žymių ar labai žymių kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems mokiniams, bendraujantiems alternatyvios komunikacijos būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo individualias ir grupines pratybas galima integruoti į lietuvių kalbos pamokas. Logopedinių pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;

96. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio intelekto sutrikimo, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, logopedinėms pratyboms 5–10 klasėse skiriamos 37 pamokos per metus. Tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti.

97. Mokiniui, dėl cerebrinio paralyžiaus turinčiam judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), gydomosios kūno kultūros specialiosioms pratyboms skiriamos iki 74 pamokų per metus.

98. Specialiosios pamokos ir pratybos mokinių sutrikusioms funkcijoms lavinti (logopedinės pratybos ir individualios gydomosios kūno kultūros pratybos) vyksta po pamokų.

99. Mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriamos iki 37 pamokų per metus naudojimosi kompiuteriu ir specialiosiomis mokymosi priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, kalbiniams ir komunikaciniams gebėjimams ugdyti.

ANTRASIS SKIRSNIS
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS DALYKŲ TURINIO ĮGYVENDINIMO
ORGANIZAVIMAS

100. Pagrindinio ugdymo individualizuota programa **specialiosiose klasėse** (nežymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams):

100.1. dalykai ir jiems skiriamų valandų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo individualizuotai programai įgyvendinti:

Klasė	5/6	6/7	7	8/9	9/10
Dorinis ugdymas					
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Kalbos / Kalbinis ugdymas					
Lietuvių kalba ir literatūra	5 (185)	5 (185)	5 (185)	5 (185)	5 (185)
Užsienio kalba (anglų)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Matematinis ugdymas, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas					
Matematika	4 (148)	4 (148)	4 (148)	4 (148)	4 (148)
Informacinės technologijos	1 (37)	1 (37)		1 (37)	1 (37)
Informatika			1 (37)		
Gamta ir žmogus	2 (74)	2 (74)			
Gamtos mokslai			3 (111)		
Biologija				1 (37)	1 (37)
Technologijos	2 (74)	2 (74)	2 (74)	3 (111)	3 (111)
Visuomeninis ugdymas					
Istorija	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)
Geografija	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	1 (37)
Pilietiškumo pagrindai					1 (37)
Meninis ugdymas					
Dailė	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Muzika	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Fizinis ir sveikatos ugdymas					
Fizinis ugdymas	3 (111)	3 (111)	3 (111)	2 (74)	2 (74)
Gyvenimo įgūdžiai			1 (37)		
Žmogaus sauga				1 (37)	
Pasirenkamieji dalykai:					
Socializacijos veikla		1 (37)		1 (37)	1 (37)
Gamtos tyrinėjimas	2 (74)	1 (37)		1 (37)	1 (37)
Karjeros ugdymas			2 (74)	2 (74)	2 (74)
Medijų ir informacinis raštingumas	2 (74)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Atletika				1 (37)	1 (37)
Klasės valandėlė	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)

Privalomas pamokų skaičius per savaitę	30	29	31	32	31
Privalomas pamokų skaičius per mokslo metus	1110	1073	1147	1184	1147
Neformalusis vaikų švietimas	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)

101. Pagrindinio ugdymo individualizuota programa **lavinamosiose klasėse** (vidutinį ir žymų intelekto sutrikimą turintiems mokiniams):

101.1. mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą lavinamojoje klasėje (turintiems vidutinį, žymų ar labai žymų intelekto sutrikimą), ugdymo planas sudaromas ugdymą organizuojant pagal veiklos sritis ir joms skiriamų pamokų skaičių;

101.2. veiklos sritys ir joms skiriamų valandų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo individualizuotoms programoms įgyvendinti 5–10 lavinamosiose klasėse:

Klasė	5/6	7	6/8	9	8/10
Veiklos sritys					
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Komunikacinė veikla	4 (148)	4 (148)	4 (148)	4 (148)	4 (148)
Pažintinė veikla	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)
Orientacinė veikla	3 (111)	3 (111)	3 (111)	3 (111)	3 (111)
Informacinės technologijos	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Meninė veikla	3 (111)	3 (111)	3 (111)	3 (111)	3 (111)
Meninė veikla (muzika)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Fizinė veikla	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)
Pamokos specialiesiems mokinių ugdymo poreikiams tenkinti:					
Gydomoji kūno kultūra	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)
Socializacijos veikla	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Keramikos veikla	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Sensomotorika	1 (37)		1 (37)		
Savitvarkos veikla		1 (37)		1 (37)	1 (37)
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Integruojama į ugdymo turinį				
Pamokų skaičius per savaitę	22	22	22	22	22
Pamokų skaičius per mokslo metus	814	814	814	814	814
Neformalusis vaikų švietimas	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)

V SKYRIUS
SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

102. Centras, įgyvendindamas socialinių įgūdžių ugdymo programą, ugdymo turinį pateikia pagal veiklas, atsižvelgdamas į asmens galias, pritaikydamas ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti.

103. Įgyvendindamas socialinio ugdymo veiklas, Centras veikloms organizuoti renkasi visuomenei pritaikytas universalaus dizaino, atviras, socialinėje erdvėje esančias aplinkas, socialinius partnerius, galinčius sudaryti sąlygas šioms veikloms vykdyti, taip pat bendradarbiaudama su kitomis mokyklomis ir įstaigomis.

104. Individualioms ar grupinėms logopedo pratyboms skiriama iki 74 pamokų per metus.

105. Individualioms sveikatos ugdymo pratyboms skiriama iki 74 pamokų per metus mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi, turinčiam vidutinių, sunkių ar labai sunkių judesio ir padėties sutrikimų.

106. Organizuojant ugdymo procesą veiklos gali būti integruojamos, jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, sąlygas, dėl kurių koreguojamas ugdymo procesas.

ANTRASIS SKIRSNIS
SOCIALINIŲ ĮGŪDŽIŲ UGDYMO PROGRAMOS DALYKŲ TURINIO ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS

107. Socialinių įgūdžių ugdymo programos pamokų skaičius programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per mokslo metus:

Klasė	I/III	I/II/III	II/III
Veiklos sritys			
1. Bendrojo ugdymo veiklos			
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Komunikacinė veikla	3 (111)	3 (111)	3 (111)
Pažintinė veikla	2 (74)	2 (74)	2 (74)
Orientacinė veikla	2 (74)	2 (74)	2 (74)
Informacinės technologijos	2 (74)	2 (74)	1 (37)
Fizinė veikla	3 (111)	3 (111)	3 (111)
Meninė veikla / technologijos	2 (74)	2 (74)	2 (74)
2. Veikla mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti			
Pažinties su profesijomis veikla		1 (37)	
Sensomotorikos veikla			3 (111)
Technologinė veikla (keramika)	1 (37)		1 (37)
Meninio ugdymo veikla (muzika)	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Buities kultūra	2 (74)	3 (111)	
Namų ruošą / namų ūkio darbai	2 (74)	2 (74)	
Savitvarkos veikla		1 (37)	3 (111)
Savarankiškumo ugdymas	2 (74)		2 (74)
Socialinė veikla	2 (74)	2 (74)	1 (37)
Klasės valandėlė	1 (37)	1 (37)	1 (37)
Pamokų skaičius per savaitę	26	26	26

Pamokų skaičius per mokslo metus	962	962	962
Neformalusis vaikų švietimas	2 (74)	2 (74)	2 (74)

SUDERINTA

Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro
tarybos pirmininkė
Rasa Asminavičienė
2023-08-30 Nr. T-3

SUDERINTA

Panevėžio miesto savivaldybės administracijos
Direktorius Tomas Jukna
2023-09-01 Nr. A-718